

3 pav. Grikių žiedadulkės. G. Motuzaitės nuotr.
Fig. 3. Buckwheat pollen.

Chronologijai patvirtinti vienas grikio sėklos mėginys, paimtas iš duobės 10, išsiųstas į *14Chrono* laboratoriją Didžiojoje Britanijoje AMS radioaktyviosios anglies datavimui. Gauta data 289±33 BP [UBA–30602], kurią kalibravus (2 sigma 95,4 % tikimybė) gautas 1489–1664 AD laikotarpis; tai XVII a. pradžia 68,2 % pagal tikimybę. Taigi gauta data patvirtina datavimą pagal aptiktus archeologinius radinius.

Žvalgant 1449 m^2 dydžio plote, fiksuotas XIX a. nesuardytas ir XX–XXI a. piltiniai sluoksniai, suformuoti tiesiant įvairius požeminius inžinerinius tinklus (magistralinių nuotekų vamzdžius, elektros kabelius) bei vykdant automobilių aikštelės įrengimo darbus, pastatant atraminę sienelę ir užpilant palei Upės gatvę buvusį šlaitą.

Palei sklypo Š ribą (Studentų g.) fiksuota iki 7 m pločio, 4,5 m gylio nuotekų vamzdžio tranšėja, einanti R–V kryptimi. Būtent ši tranšėja ankstesniuose tyrimuose palaikyta gynybiniu grioviu. Šios tranšėjos pjūvis padarytas įrengus atramines sienutes ir pašalinus birų gruntą palei sklypo Š pakraštį. Įžemyje įgilintos tranšėjos dugnas fiksuotas 4,5 m gylyje. Jame atidengtas 20 cm skersmens keraminis nuotekų vamzdis.

Upės St. 21

In 2016, 206 m^2 were excavated and 1449 m^2 surveyed at Upės St. 21 (Fig. 1). A cultural layer up to 90 cm thick with an upper horizon dating to the 19th century and a lower one that contained isolated sherds of household pottery and 'bowl-shaped' rosette stove tiles (Fig. 2) from the late 16th–17th centuries were recorded in the W and central parts of the plot. It is conjectured that a wooden fence surrounded the plot at this site in the late 16th–17th centuries and fields used to grow buckwheat (Fig. 3) and rye existed beside the building complex. A 19th-century layer or 20th–21st-century fill layers created in laying underground utility lines and during landscaping were recorded in the rest of the plot.

Vismantas Muralis

Polocko gatvė 14

2016 m. rugpjūčio mėnesį Vilniuje, Polocko g. 14, prieš prijungiant požeminių komunikacijų trasas, atlikti archeologiniai tyrimai. Ištirti du 2x1 m dydžio šurfai – iš viso 4 m^2. Užupis yra vienas seniausių Vilniaus priemiesčių, minimas nuo XV a. Istoriniuose Vilniaus miesto planuose teritorija, kurioje atlikti archeologiniai tyrimai, daugiausia vaizduojama kaip apgyvendinta. 1737 m. Fiurstenhofo Vilniaus plane parodytos kelios sodybos, išsidėsčiusios prie dabartinių Paupio, Užupio, Krivių gatvių. 1933–1935 m. žemėlapyje čia pažymėtas intensyvesnis užstatymas. Tiriamos teritorijos gatvių struktūra nepakitusi. ***Šurfe 1*** (1 pav.) 60 cm gylyje nuo žemės paviršiaus fiksuotas XVII–XVIII a. sluoksnis su buitinės keramikos fragmentais. Taip pat šurfe 40 cm gylyje rastos akmenų konstrukcijos, susijusios su šioje vietoje

buvusiu pastatu, dviejose vietose fiksuoti plūkto molio (aslos) sluoksniai, datuojami XVII–XVIII a. ***Šurfe 2*** (2 pav.) 50 cm gylyje po permaišytu XIX a. sluoksniu fiksuotas XVII–XVIII a. žemių sluoksnis su buitinės keramikos fragmentais, taip pat atidengtas mūrinės sienos kampo fragmentas, datuojamas XVIII a. II puse. Žvalgomųjų tyrimų metu nustatyta, kad dabartinis sklypo reljefas yra performuotas dirbtinai pakeliant.

Polocko St. 14

In 2016, a field evaluation was conducted at Polocko St. 14 in Vilnius. 4 m^2 were excavated

1 pav. Šurfas 1 pasiekus įžemį. V. Muralio nuotr.

Fig. 1. Test pit 1 after reaching natural soil. Photo by V. Muralis.

2 pav. Šurfas 2 pasiekus įžemį. V. Muralio nuotr.

Fig. 2. Test pit 2 after reaching natural soil. Photo by V. Muralis.

(Figs. 1, 2). Under a 40–60 cm thick layer of hard, compacted soil with finds characteristic of the 19th-century, a 70–90 cm thick, 17th–18th-century cultural layer was unearthed. Pottery, glass shards, etc. were found along with fragments of two former buildings ascribable to this period.

Tauras Poška

Šv. Stepono gatvė 41

2016 m. birželį–rugpjūtį vykdyti detalieji tyrimai Šv. Stepono g. 41 Vilniuje, Šv. Stepono bažnyčios R pusėje, vandentiekio ir nuotekų trasų įrengimo vietoje. Šv. Stepono bažnyčios šventoriuje archeologiniai tyrimai jau vyko 1993 m. (Andrius Vaicekauskas). Jų metu fiksuotas 2 m storio kultūrinis sluoksnis, kurio viršutiniai horizontai iki 70 cm gylio buvo suardyti XX a. Šv. Stepono bažnyčios ŠR pusėje, 0,9–2 m gylyje surasta 13 nesuardytų palaidojimų mediniuose karstuose, palaikai datuotini ne vėliau kaip XVIII a. pradžia (*LIIR*, f. 1, b. 2090). 2008 m. tyrimus bažnyčios šventoriuje atliko S. Sarcevičius, jis rado 121 XVI–XIX a. kapą (*ATL 2008 metais*, 2009, p. 285–287).

2016 m. Šv. Stepono bažnyčios R pusėje tyrinėtas 5x4,5 m dydžio plotas (22,5 m^2). Nuėmus viršutinius velėnos ir juodžemio sluoksnius, prasidėjo tamsiai pilkos žemės su skalda sluoksnis, kuris kastas iki 40–50 cm gylio. Jame buvo gausu XX a. II pusės statybinių griuvenų, tarp kurių surasta pavienių kaulų nuolaužų iš suardytų palaidojimų. Nuo 50 cm gylio fiksuotas pilko smėlio sluoksnis su tamsiai pilkos žemės perkasimais, kuriame kartu su XX a. II pusės statybinėmis griuvenomis aptikta žmonių kaulų iš suardytų palaidojimų, XVII–XIX a. buitinės keramikos šukių, XVII–XIX a. stiklinių indų, čerpių fragmentų. Taip pat rasta XVI a. pabaigos – XVII a. plokštinių koklių fragmentų.

1 pav. Kapai 1–2. T. Poškos nuotr.

Fig. 1. Burials 1–2.

